

Klaus Leo RICHTER. Bajorai. Vieno kaimo istorija. 2018. Fotografija

STRAIPSNIŲ
PUBLIKACIJŲ PARĖMĖLIETUVOS
KULTŪROS
TARYBA

Klaus Leo RICHTER

BAJORAI

VIENO KAIMO ISTORIJA

Fotografą iš Vienos Klausas Leo RICHTERIS jau kuris laikas gyvena Bajoruose ir studijuoja Vilniaus dailės akademijoje fotografijos magistrantūroje. Jo projekto fragmentą – fotografijų ciklą – lydi esė, kurioje atsispindi naujos jauno menininko patirtys. Projektą parėmė Lietuvos kultūros taryba

Žinau tik vieną gatvę Bajoruose, turinčią pavadinimą, tačiau joks kelio ženklas to nenurodys. Mano kaimynas Vytautas vietoj Barbarišio vadina ją pakaruoklių gatve. Aš jį paklausiau, ar jis atsimena visus žmones, kurie čia nusizūdė. Jis bandė suskaičiuoti, bet aš nebepamenu, kiek, jo nuomone, jų buvo. Kartą jis man prasarė, kad buvo klaida vėl įsikelti į namą, kuriame užaugo. Už menkus pinigus Vytautas padeda man darbuose mano name. Kaskart, kai ištiesiamas vienas kitam ranką, jam reikia pasisukti į kairę, kad galėtų pakankamai užsimoti paduodamas plaštaką. Jo gana menkas kūnas tuo metu susilenkia. Kaip ir daugelio žemės darbininkų, jo rankos, lyginant su kūnu, atrodo masyvios, nykščiai sužaloti ir, rodos, nebejaucia skausmo. Nors galbūt nejautra pasiekiamą pigaus skysčio, kurį jis gurkšnoja, dėka. Tai importinis produktas, kurio paskirtis buvo modifikuota ne vieno iš kaimiečių – išties skirtas išvalyti odą nuo nešvarumų. Kaip teigia Vytautas, Kęstas pridėjo tai prie savo prekių gal prieš trejus metus. Nuostabu, kaip Kęstas, kuris vis dar atsisako įsigyti mobilųjį telefoną, išgudrina sutalpinti visas daugiau ar mažiau reikalingas prekes, kurias jis siūlo pardavimui savo mažiame name. Jo namas man atrodo lyg surogatinė iškaba prieš įvažiuojant į kaimą.

Vieną rytą mane pažadino nežmoniškas baladojimas į duris. „Labas, Klausai, nori nufotografuoti kiaulės skerdimą?“ Aš greitai užsipliaui ant veido šalto vandens iš kriauklės, kurią įmontavau prieš savaite, griebiau savo kameras, ir mes nu-lėkėm pas kaimyną žemdirbį. Prano veido išraiška buvo pilna išdidumo, kai jis man pasakė, kaip puikiai jis skerdžia kiaules. Gana ilgai truko išvesti didžiulę kiaulę iš tvarto. Užveržęs vir-

BAJORAI: THE STORY OF A VILLAGE

Klaus Leo RICHTER, a photographer from Vienna, has been living in Bajorai for some time, and is studying for an MA in photography in Vilnius Academy of Art. Part of his project, a collection of photographs, is accompanied by an essay which reflects the new experiences of the young artist. The project is supported by the Lithuanian Culture Council.

vę ant kiaulės kojos, Pranas čiupo aštrų peilį, žemdirbys įjungė grandininį pjūklą, kurį atsinešė Pranas, kad nustelbtų baisų kiaulės žviegimą, o aš nusitaikiau su savo kamera.

Kol Elžbieta rodo man savo seną nuotraukų albumą, ji dėlioja popierėlius taip, lyg norėtų išrikiuoti savo atsiminimus. Man sunku sekti jos kalbą, ypač kai ji prapliumpa nesulaukiamu monologu, sudarytu iš praeities patirčių ir dabarties istorijų, pripildytų nerimastingų pustonių. Elžbieta pasakoja apie savo tėvą, kuris visuomet buvo aktyvus bažnyčios bendruomenės narys, vadovavo chorui. Noriu ją paklausti, kodėl jos tėvas nebuvo išvežtas į Sibirą, bet pasijuntu kvailai ir lieku neištaręs klausimo. Ji atverčia albumo puslapį. Pastebiu vieną šeimos portretą. Paklausiu, kas tie žmonės nuotraukoje. Ji atsako, jog tai – tolimi giminės. Kažkas jos balse sukelia abejonę. Ji sako, kad berniukas nuotraukoje yra vis dar gyvas ir gyvena kažkur netoli nuo čia, o gimė jis Sibire. Jo tėvas buvo kaimo policininkas, po grįžimo jiems nebebuvo leista gyventi Lietuvoje. Noriu sužinoti daugiau apie berniuką, kuris gimė Sibire, bet Elžbieta nesuteikia man tos galimybės ir pradeda naują monologą. Suskamba mano telefonas, pasinaudoju proga išeiti. Ji su tuo susitaiko ir išleidžia mane. Pakeliui į namus, per sniego nuklotą lauką, mane užgriūva bausis liūdesys. Dabar aš pradėdau galvoti apie praleistas galimybes ir apie tai, kad turėtų ateiti sėkmės jausmas, ir apie tai, koks jis pilnas nerimo.

Klaus Leo RICHTER

Iš anglų kalbos vertė Eglė DEAN

Klaus Leo RICHTER. Bajorai. Vieno kaimo istorija. 2018. Fotografijos

Klaus Leo RICHTER. Bajorai. Vieno kaimo istorija. 2018. Fotografija

Klaus Leo RICHTER. Bajorai. Vieno kaimo istorija. 2018. Fotografija